

Ιερώτατε Μητροπολίτα Φαναρίου, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητέ ἀδελφέ καί συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετροπόλεως κύριε Ἀγαθάγγελε, Γενικέ Διευθυντά τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρῃ Ιερότητι καί εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ὁλοθύμως εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν δήλωσιν ὑμῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἐκφράζετε τὴν βαθεῖαν λύπην ὑμῶν ἐπὶ τῇ προσφάτως ληφθείσῃ ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα κρατικῶν ἀρχῶν ἀποφάσει μετατροπῆς τοῦ μουσείου τῆς Ἁγίας Σοφίας εἰς μουσουλμανικὸν τέμενος.

Ἡ χριστιανικὴ ναοδομία εἶναι ἀνυπέρβλητος θεολογικὴ γλῶσσα, ἡ ὁποία διὰ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἐμπνεύσεως ἐκφράζει ὀρθοτόμως τὴν πίστιν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν Τριαδικὸν Θεόν, εἰς τὴν πανσωστικὴν ἐνσάρκωσιν τοῦ Θεοῦ Λόγου καί εἰς τὴν ἐσχατολογικὴν πληρῶσιν καί τὴν πληρότητα τῆς Θείας Οἰκονομίας ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

Αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν ἐκπροσωπεῖ καί διακηρύττει μὲ μοναδικὸν τρόπον ὁ Ιερός Ναός τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας. Οὐδεμία παρέμβασις εἰς τὸ οἰκοδόμημα δύναται νὰ ἐπικαλύψῃ, νὰ ἀλλοιώσῃ ἢ νὰ ἐξαφανίσῃ τὸ εὐάγγελον μήνυμα καί τὴν ἀποστολὴν τοῦ Ναοῦ, περὶ τοῦ ὁποίου ἔχει σοφῶς λεχθῆ, ὅτι ἀποτελεῖ «τὴν ἀρχιτεκτονικὴν διατύπωσιν τοῦ δόγματος τῆς Χαλκηδόνος», ἡγουν τῆς πίστεως εἰς τὸ «ἀεὶ μυστήριον» τῆς Θεανθρωπινότητος, εἰς τὴν ἔνωσιν καί ἀλληλοπεριχώρησιν, ἐν τῷ ἐνὶ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ Λόγου, τῆς Θείας καί ἀνθρωπίνης φύσεως, «ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως, ἀχωρίστως».

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, μόνον ἡ χρῆσις τοῦ ὑπερόχου τούτου ἱεροῦ οἰκοδομήματος ὡς χριστιανικοῦ ναοῦ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν οὐσίαν του καί τὴν λυτρωτικὴν μαρτυρίαν του. Εἰς αὐτὸν τὸν πανίερον χῶρον, τὰ πάντα ὑμνοῦν τὸν Χριστόν, τὸν ἐνσαρκον Λόγον, τὸν ἐν ἀρχῇ καί τὸν ἐρχόμενον. Ἡ ἀλήθεια αὕτη, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸν πυρῆνα τῆς χριστιανικῆς πίστεως εἰς τὸν ἐν Τριάδι Θεόν, ἀπορρίπτεται ἀπὸ τὸ Ἰσλάμ. Οἱ μουσουλμάνοι πιστοὶ προσηύχοντο μετὰ τὴν μετατροπὴν τῆς Ἁγίας Σοφίας εἰς τέμενος, ἐπὶ 481 ἔτη, ἐντὸς ἐνός χριστιανικοῦ ναοῦ, ἐν ἀτμοσφαίρᾳ χριστιανικῇ, γενικῶς καί ὄχι μόνον λόγῳ τῶν ἀγιογραφικῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπεκαλύφθησαν. Ἡ μόνη χρῆσις, ἡ ὁποία σέβεται καί ἀναδεικνύει τὴν ἀλήθειαν καί τὴν ἱεράν ἀποστολὴν τῆς Ἁγίας Σοφίας, εἶναι ἡ λειτουργία τῆς ὡς χριστιανικοῦ ναοῦ.

Ὁ ναός τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας ὡς ἀρχιτεκτονικὴ ἀποτύπωσις τῆς ἐν Χριστῷ ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καί συμπίσεως τῆς κτίσεως ἀνήκει εἰς ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα. Ἡ ἀναγνώρισις του ὡς μνημείου παγκοσμίου πολιτισμικῆς κληρονομίας ἐκφράζει ἐμμέσως καί αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν καί δὲν συνδέεται μόνον μὲ τὸ ἀπαράμιλλον μεγαλεῖον τοῦ ἀρχιτεκτονήματος, μὲ τὴν ἀγιογράφεισιν καί τὸν διάκοσμόν του.

Μέ αὐτάς τάς σκέψεις, εὐχαριστοῦμεν ὑμῖν ἅπαξ ἔτι διὰ τήν πηγαίαν καί εἰλικρινή ἔκφρασιν τῆς ὑμετέρας ἀγάπης καί τῆς ὑποστηρίξεως πρὸς τό Οἰκου-
μενικόν Πατριαρχεῖον, εἰς τήν ζωήν καί τήν καλήν μαρτυρίαν τοῦ ὁποῖου, πάντο-
τε ἐν ἀταλαντεύτῳ πιστότητι πρὸς τάς ἀποστολικάς παραδόσεις καί ἐν ἀκαμάτῳ
μερίμνῃ διὰ τόν ἐκάστοτε σύγχρονον ἄνθρωπον, εἶναι παρόν τό πνεῦμα τῆς
Ἀγίας Σοφίας.

Ἐπί δέ τούτοις, ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς τήν χάριν καί τό ἄπειρον ἔλεος τοῦ
Θεοῦ.

βικ' Αὐγούστου κζ'
Ἐ Παναγιώτη
Ἐκκλ. Πατριάρχου Ἀγαθητόρ' ἐν Χειρῶν Ἀδελφῶν β.

- ο Κήρυγμα Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Φαναρίου Αγαθαγγέλου
για την Αγία Σοφία.